

УДК 342.5; 342.9.086

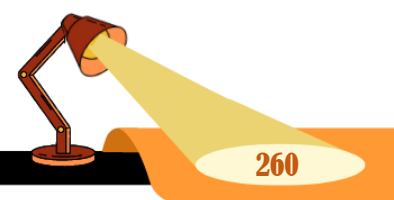
[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-1\(23\)-260-269](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-1(23)-260-269)

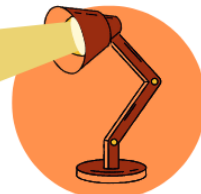
Майстро Дмитро Миколайович адвокат, депутат Запорізької обласної ради VII, VIII скликання, голова постійної депутатської комісії з питань місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою Запорізької обласної ради, м. Запоріжжя, <https://orcid.org/0009-0005-9632-3692>

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПЕРЕШКОДЖАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕПУТАТА ОБЛАСНОЇ РАДИ

Анотація. В статті автор звертає увагу, що відповідно до діючого законодавства України депутати обласних рад наділені спектром повноважень, для належної та повної реалізації яких законодавчо визначено доволі широку систему гарантій. Разом з тим, на практиці трапляються непоодинокі випадки перешкоджання діяльності депутата обласної ради, що повинно мати наслідком притягнення винних осіб до відповідальності. Але, як виявилось, діюче законодавство в частині регулювання правової діяльності здійснення повноважень депутатів місцевих рад, містить ряд колізій через які виникають складнощі при притягненні до відповідальності винних осіб за перешкоджання діяльності депутатів місцевих рад в цілому та обласної ради зокрема.

Автор констатує, що питанню гарантій діяльності депутатів місцевих рад присвячений розділ IV Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» та законодавчо встановлено, що ніхто не може обмежити повноваження депутата місцевої ради інакше як у випадках, передбачених Конституцією та законами України. При цьому при реалізації депутатами обласних рад їх прав на депутатські звернення, запити чи запитання на практиці трапляються непоодинокі випадки ігнорування вимог законодавства в частині їх розгляду, наприклад, запитання не включаються до порядку денного сесії, не обговорюються й, відповідно, рішення по ним не приймаються. Однією із підстав для виникнення такої проблеми на думку автора є відсутність в законодавстві норми, яка б встановлювала відповідальність за несвоєчасне або неповне надання інформації депутату обласної ради, або за надання інформації що не відповідає дійсності у відповідь на депутатське звернення та запит. При цьому за відповідні дії по відношенню до народних депутатів України законодавчо караються. Отже, виходить що передбачивши в Законі України «Про статус депутатів місцевих рад» положення про відповідальність за перешкоджання депутату місцевої ради у виконанні своїх повноважень та за змушування його до вчинення неправомірних дій, - законодавець в подальшому не конкретизував відповідне

положення в Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП). Автор звертає увагу, що на відміну від КУпАП нормами Кримінального Кодексу України (далі – ККУ) передбачено статтю 351 «Перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради» яка передбачає відповідальність за вказані протиправні дії зокрема й проти депутатів обласних рад, але, як засвідчує практика, доволі складно довести склад злочину за вказаною статтею. Окрім того привертається увага й до наявної в наукових колах дискусії й з приводу коректності самої назви зазначеної статті ККУ.

Резюмуючи автор зазначає, що однією із проблем, яка потребує вирішення в сфері перешкоджання належному здійсненню повноважень депутатами обласних рад є необхідність внесення змін до КУпАП з метою встановлення адміністративної відповідальності за ненадання відповіді на депутатське звернення, депутатський запит депутата місцевої ради, а також встановлення адміністративних санкцій за невиконання законних вимог депутата місцевої ради.

Ключові слова: відповідальність, депутатський запит, депутатське звернення, депутат місцевої ради, депутат обласної ради, місцеве самоврядування, перешкоджання діяльності депутата місцевої ради.

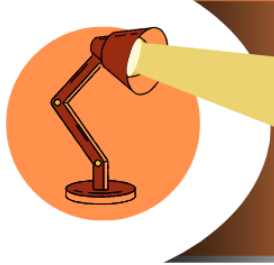
Maistro Dmytro Mykolayovych lawyer, deputy of the Zaporizhzhia Regional Council VII, VIII convocation, chairman of the standing deputy commission on local self-government and administrative-territorial organization of the Zaporizhzhia Regional Council, Zaporizhzhia, <https://orcid.org/0009-0005-9632-3692>

RESPONSIBILITY FOR OBSTRUCTING THE ACTIVITIES OF A REGIONAL COUNCIL DEPUTY

Abstract. In the article, the author draws attention to the fact that, in accordance with the current legislation of Ukraine, deputies of regional councils are endowed with a range of powers, for the proper and full implementation of which a fairly broad system of guarantees is legally defined. However, in practice, there are frequent cases of obstruction of the activities of a regional council deputy, which should result in the guilty persons being brought to justice. But, as it turned out, the current legislation in terms of regulating the legal activity of the exercise of the powers of deputies of local councils contains a number of conflicts due to which difficulties arise when bringing to justice the guilty persons for obstructing the activities of deputies of local councils in general and the regional council in particular.

The author states that the issue of guarantees for the activities of deputies of local councils is devoted to Section IV of the Law of Ukraine “On the Status of Deputies of Local Councils” and it is legally established that no one can limit the

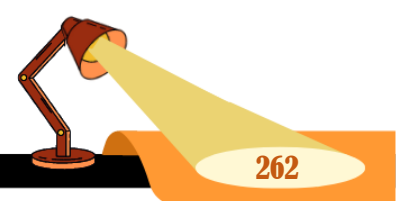

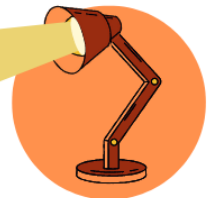
powers of a deputy of a local council other than in cases provided for by the Constitution and laws of Ukraine. At the same time, when deputies of regional councils exercise their rights to deputy appeals, requests or questions, in practice there are frequent cases of ignoring the requirements of the legislation in terms of their consideration, for example, questions are not included in the session agenda, are not discussed and, accordingly, decisions on them are not made. One of the reasons for the emergence of such a problem, in the author's opinion, is the absence of a norm in the legislation that would establish liability for untimely or incomplete provision of information to a deputy of the regional council, or for providing information that does not correspond to reality in response to a deputy's appeal and request. At the same time, corresponding actions in relation to people's deputies of Ukraine are punishable by law. So, it turns out that having provided in the Law of Ukraine "On the Status of Deputies of Local Councils" a provision on liability for obstructing a deputy of a local council in the exercise of his powers and for forcing him to commit unlawful actions, the legislator did not further specify the corresponding provision in the Code of Ukraine on Administrative Offenses (hereinafter - the Code of Administrative Offenses). The author draws attention to the fact that, unlike the Code of Administrative Offenses, the norms of the Criminal Code of Ukraine (hereinafter referred to as the CCU) provide for Article 351 "Obstruction of the Activities of a People's Deputy of Ukraine and a Local Council Deputy" which provides for liability for the specified unlawful actions, including against deputies of regional councils, but, as practice shows, it is quite difficult to prove the elements of a crime under the specified article. In addition, attention is drawn to the existing discussion in academic circles regarding the correctness of the very name of the specified article of the CCU.

Summing up, the author notes that one of the problems that needs to be solved in the field of obstruction of the proper exercise of powers by deputies of regional councils is the need to amend the Code of Administrative Offenses in order to establish administrative liability for failure to respond to a deputy's appeal, a deputy's request by a deputy of a local council, as well as the establishment of administrative sanctions for failure to fulfill the lawful requirements of a deputy of a local council.

Keywords: responsibility, deputy's request, deputy's appeal, local council deputy, regional council deputy, local self-government, obstruction of the activities of a local council deputy.

Постановка проблеми. Стаття 140 Конституції України гарантує територіальній громаді самостійне вирішення питань місцевого значення в межах Конституції і законів України. Спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст представляють обласні ради до складу яких входять депутати, статус яких визначається Законами України «Про статус депутатів місцевих рад» та «Про місцеве самоврядування в Україні» [1; 2]. Відповідно до діючого законодавства України депутати обласних рад наділені доволі широким

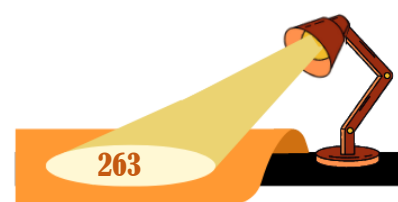
спектром повноважень, які, за своїм змістом, є гарантією належного здійснення депутатської діяльності. На практиці трапляються непоодинокі випадки перешкоджання діяльності депутата обласної ради, що може мати наслідком притягнення винних осіб до відповідальності. Разом із тим, діюче законодавство в частині регулювання правової діяльності здійснення повноважень депутатів місцевих рад, містить ряд колізій через які виникають складнощі при притягненні до відповідальності винних осіб.

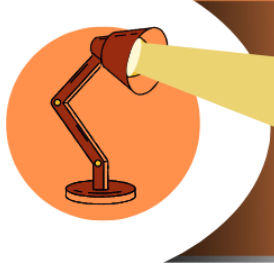
Аналіз останніх досліджень і публікацій. На рівні наукових пошуків, здебільшого, досліджувалися питання правового статусу депутатів місцевих рад. Можемо виділити праці Д. М. Луца, Ю. Максименко, О. І. Омелько, А. І. Швець, Л. Л. Лабенської та інших. Серед дослідників, які приділяють увагу відповідальності за перешкоджання депутатів можемо виділити працю В. Л. Ландюк на тему «Кримінально-правова характеристика перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради». Разом із тим існує необхідність у більш детальному дослідженні заявленої проблематики, адже майже не дослідженим є питання відповідальності за перешкоджання діяльності депутатів місцевих рад в цілому та обласної ради зокрема.

Мета статті: виявити прогалини в системі законодавчого регулювання притягнення до відповідальності за перешкоджання діяльності депутата обласної ради.

Виклад основного матеріалу. Законодавчим підґрунтям діяльності депутатів обласних рад є Закони України «Про статус депутатів місцевих рад» та «Про місцеве самоврядування в Україні» [1; 2].

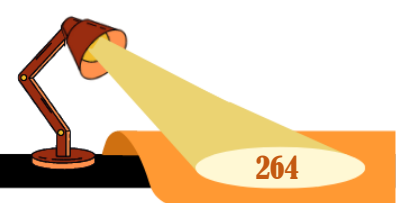
Проводячи дослідження правового статусу депутата місцевої ради О. Л. Дурман слушно стверджує, що «Правовий статус депутата місцевої ради можна визначити як: цілісну сукупність взаємоузгоджених елементів, передбачених чинним законодавством, які визначають особливості інституту депутата місцевої ради як представника відповідної територіальної громади. Такими елементами можна вважати його права й обов'язки (що у своїй сукупності становлять повноваження депутата місцевої ради), джерело і порядок виникнення і припинення відповідних повноважень, відповідальність та гарантії діяльності» [3, С. 96]. Особливу увагу в контексті заявленої нами тематики дослідження ми приділимо саме питанню відповідальності та гарантій. Цілком поділяємо позицію, що законодавцем передбачено наділення депутата всією повнотою прав, які необхідні для здійснення ним своєї діяльності у відповідній місцевій раді. Тобто нині встановлені досить широкі гарантії, які покликані забезпечити ефективну діяльність представників територіальних громад для захисту її інтересів [3, С. 97]. Варто зауважити, що питанню гарантій діяльності депутатів місцевих рад присвячений розділ IV Закону України «Про статус депутатів місцевих рад». В цьому аспекті важливим є положення ст. 30 Закону відповідно до якої депутат

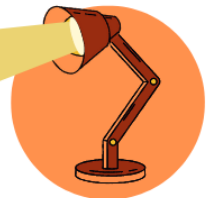

місцевої ради наділений усією повнотою повноважень, передбачених цим та іншими законами України. Ніхто не може обмежити повноваження депутата місцевої ради інакше як у випадках, передбачених Конституцією та законами України. Місцеві ради та їх органи забезпечують необхідні умови для ефективного здійснення депутатами місцевих рад їх повноважень [1]. Окрім цього, відповідно до ст. 36 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» невиконання посадовими особами вимог закону щодо забезпечення гарантій депутатської діяльності тягне за собою відповідальність згідно із законом. Разом із цим, мусимо констатувати, що депутат обласної ради наділений індивідуальними та колективними формами реалізації своїх повноважень у виборчому окрузі. Зокрема, відповідно до ст. 13 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» депутат має право на депутатське звернення. Відповідно до цієї статті депутатське звернення – викладена в письмовій формі вимога депутата місцевої ради з питань, пов'язаних з його депутатською діяльністю, до місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, а також керівників правоохоронних та контролюючих органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, здійснити певні дії, вжити заходів чи дати офіційне роз'яснення з питань, віднесених до їх компетенції. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їх посадові особи, а також керівники правоохоронних та контролюючих органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, до яких звернувся депутат місцевої ради, зобов'язані у десятиденний строк розглянути порушене ним питання та надати йому відповідь, а в разі необхідності додаткового вивчення чи перевірки дати йому відповідь не пізніше як у місячний строк [1]. Якщо депутатське звернення з об'єктивних причин не може бути розглянуто у встановлений строк, депутату місцевої ради зобов'язані письмово повідомити про це з обґрунтуванням мотивів необхідності продовження строку розгляду [1].

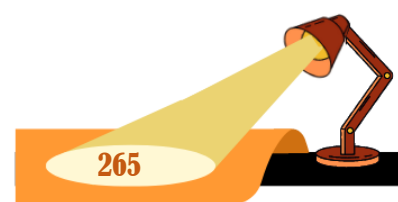
Статтями 21 та 22 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» встановлюється право депутата місцевої ради на депутатський запит та запитання. Депутатський запит – це підтримана радою вимога депутата місцевої ради до посадових осіб ради і її органів, сільського, селищного, міського голови, керівників підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, які розташовані або зареєстровані на відповідній території, а депутата міської (міста обласного значення), районної, обласної ради – також до голови місцевої державної адміністрації, його заступників, керівників відділів і управлінь з питань, які віднесені до відання ради. Депутатське запитання – це засіб одержання депутатом місцевої ради інформації або роз'яснення з тієї чи іншої проблеми. Відповідь на запитання може бути оголошено на сесії ради або дано

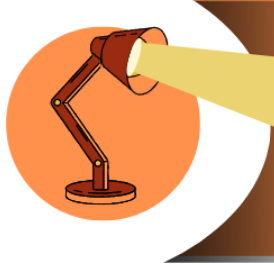

депутату місцевої ради в індивідуальному порядку. Запитання не включається до порядку денного сесії, не обговорюється і рішення по ньому не приймається. Разом із тим, на практиці трапляються непоодинокі випадки ігнорування вимог законодавства в частині розгляду депутатських звернень, запитів та запитань. Однією із проблем, на нашу думку, є відсутність в законодавстві норми, яка б встановлювала відповідальність за несвоєчасне або неповне надання інформації депутату обласної ради, або за надання інформації що не відповідає дійсності у відповідь на депутатське звернення та запит. Зауважимо, що Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) встановлює відповідальність за недодержання встановлених законом строків надання відповіді на звернення народного депутата України, ненадання, надання неправдивої або неповної інформації на таке звернення. Такі дії тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від трьохсот п'ятдесяти до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Повторне таке порушення протягом року, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, – тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від п'ятисот до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Недодержання встановлених законом строків надання відповіді на запит народного депутата України, ненадання, надання неправдивої або неповної інформації на такий запит – тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від п'ятисот до восьмисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Повторне протягом року вчинення подібного порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, – тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від восьмисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [4]. Зосереджуємо увагу на тому, що відповідальність передбачена і за несвоєчасне або неповне надання інформації, надання інформації, що не відповідає дійсності, у відповідь на адвокатський запит, запит кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, її палати або члена. Відповідно до ч. 5 ст. 212-3 КУпАП такі дії тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від двадцяти п'яти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [4]. Цією ж статтею передбачена відповідальність і за незаконну відмову у прийнятті та розгляді звернення, інших порушень Закону України «Про звернення громадян». Такі дії тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від двадцяти п'яти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [4]. Із наведеного слідує, що передбачивши в Законі України «Про статус депутатів місцевих рад» положення про відповідальність за перешкоджання депутату місцевої ради у виконанні своїх повноважень та за змушування його до вчинення неправомірних дій, - законодавець в подальшому не конкретизував відповідне положення в КУпАП.

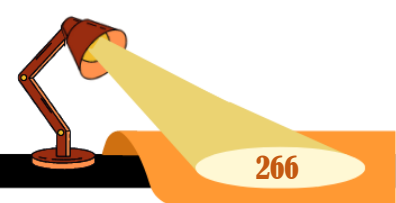
Трохи інша ситуація прослідковується із кримінальною відповідальністю за перешкоджання діяльності депутатам місцевих рад в цілому та обласної ради

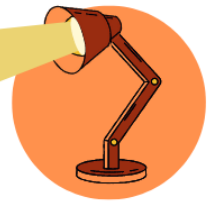

зокрема. На відміну від КУпАП Кримінальний Кодекс України (далі – ККУ) містить статтю 351 «Перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради». Так, невиконання службовою особою законних вимог народного депутата України, депутата місцевої ради, створення штучних перешкод у їх роботі, надання їм завідомо неправдивої інформації – караються штрафом від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або пробаційним наглядом на строк до трьох років, або обмеженням волі на той самий строк. Невиконання службовою особою законних вимог комітетів Верховної Ради України, тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України чи спеціальної тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України, створення штучних перешкод у їх роботі, надання недостовірної інформації – караються штрафом від двох тисяч до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або пробаційним наглядом на строк до п'яти років, або обмеженням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років [5]. Але, як засвідчує практика, доволі складно довести склад злочину за вказаною статтею. Окрім цього існує дискусія і з приводу коректності самої назви статті. В цьому аспекті цілком поділяємо позицію В. Л. Ландюк на думку якої: «Назва ст. 351 КК України містить вказівку на два взаємозалежних потерпілих від цього злочину, а сполучник та, використаний законодавцем у нині чинній назві норми, значно звужує її сутність. У зв'язку із цим запропоновано змінити назву статті та викласти її в такій редакції: «Перешкоджання діяльності народного депутата України або депутата місцевої ради» [6, С. 191].

Враховуючи законодавчі прогалини, депутати місцевих рад вимушені захищати свої права на отримання інформації за направленими зверненнями у судовому порядку. Але, суди доволі неоднозначно трактують законодавство. Так, Хмельницький окружний адміністративний суд розглянувши адміністративну справу за позовом ОСОБА_1 до Хмельницької обласної прокуратури про визнання дій протиправними та зобов'язання вчинити дії, зазначив, що «оскільки ОСОБА_1 є депутатом Красилівської міської ради, то у десятиденний строк його депутатське звернення мало розглядатися саме у разі звернення до посадових осіб місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівників підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради». У даній справі суд дійшов висновку, що «В даному випадку посилення ОСОБА_1 на пункт 1 статті 13 та пункт 1 статті 14 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» у депутатському зверненні, адресованому Хмельницькій окружній прокуратурі стосовно того, що його звернення мало бути розглянуто та надано йому відповідь до 30.03.2023 є помилковим» [7].

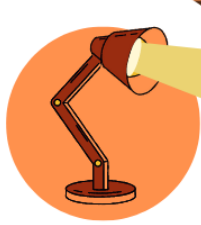

Варто зауважити, що в 2025 році Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування проводив тестове онлайн опитування представників органів місцевого самоврядування за темою «Гарантії діяльності депутатів місцевих рад». В аргументації необхідності проведення такого опитування йдеться про те, що «Ця тема є особливо важливою в контексті переосмислення положень Закону України «Про статус депутатів місцевих рад». Виникає потреба оцінити повноту законодавчого забезпечення гарантій їхньої діяльності. Чи забезпечують чинні норми незалежне та належне виконання депутатських повноважень? Чи є існуючі організаційно-правові механізми достатньо мотивуючими? І чи захищений депутат від зовнішнього впливу під час прийняття рішень?» [8].

Цілком очевидно, що однією із проблем, яка потребує вирішення, є необхідність внесення змін до КУпАП з метою встановлення адміністративної відповідальності за ненадання відповіді на депутатське звернення, депутатський запит депутата місцевої ради, а також встановлення адміністративних санкцій за невиконання законних вимог депутата місцевої ради. Зосереджуємо увагу на тому, що у 2020 році Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за невиконання законних вимог та перешкоджання діяльності народного депутата України, Рахункової палати, депутата місцевої ради». Разом із цим, зазначені зміни не торкнулися депутатів місцевих рад, які не включені до змісту ст. 188-19 КУпАП [9].

Висновки. Підсумовуючи, можемо зазначити, що депутати обласних рад наділені доволі широким спектром прав, які гарантовані їм законодавством. В процесі реалізації цих прав депутати зіштовхуються із необхідністю отримання інформації від уповноважених органів та вирішення питань виборців шляхом направлення депутатських звернень та запитів. Разом із тим, гарантом виконання вимог законодавства в частині надання відповідей на звернення та запити має бути відповідальність за ненадання відповіді на депутатське звернення, депутатський запит депутата місцевої ради, а також встановлення адміністративних санкцій за невиконання законних вимог депутата місцевої ради. Станом на даний момент єдиним способом притягнення до відповідальності винних осіб є застосування положень ст. 351 ККУ «Перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради». Але, як засвідчує практика, притягнути винних осіб до відповідальності за цією статтею є доволі проблематично та довготривало. З метою вирішення цієї проблеми необхідним є внесення змін до КУпАП з метою встановлення відповідальності за ненадання відповіді на депутатське звернення, депутатський запит депутата місцевої ради, а також встановлення адміністративних санкцій за невиконання законних вимог депутата місцевої ради.

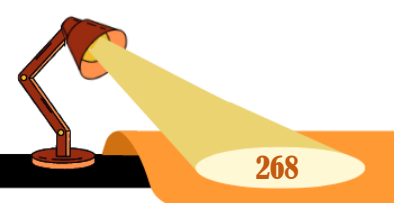

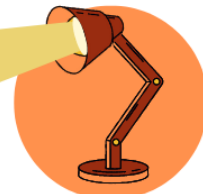
Література:

1. Про статус депутатів місцевих рад : Закон України від 11 липня 2002 р. № 93-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text>
2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Дурман О.Л. Поняття та правова характеристика статусу депутатів місцевих рад в Україні / О.Л. Дурман // Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Сер. Державне управління. – 2019. – Том 30 (69) . – № 6. – С. 95-101.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12. 1984 № 8073-Х [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
5. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua /laws/show/2341-14>
6. Ландюк В. Р. Кримінально-правова характеристика перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради : дис... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Національна академія внутрішніх справ. Київ. 2020. 255 с.
7. Єдиний державний реєстр судових справ : веб-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111816729#>
8. Гарантії діяльності депутатів місцевих рад – опитування від профільного парламентського комітету : Децентралізація. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.decentralization.ua/news/19109?page=12> (дата звернення: 03.07.2025)
9. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за невиконання законних вимог та перешкоджання діяльності народного депутата України, Рахункової палати, депутата місцевої ради : Закон України від 05 червня 2020 р. № 685-IX. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685-20#Text>

References:

1. Pro status deputativ mistsevykh rad : Zakon Ukrainy vid 11 lypnia 2002 r. № 93-IV. [The Law of Ukraine On the status of local council deputies from July 11 2002, № 93-IV]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text> [in Ukrainian].
2. Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 21 travnia 1997 r. № 280/97-VR. [Law of Ukraine About local self-government in Ukraine from May 21 1997, № 280/97-VR]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
3. Durman O. L. (2019) Poniattia ta pravova kharakterystyka statusu deputativ mistsevykh rad v Ukraini [The concept and legal characteristics of the status of local council deputies in Ukraine] Vcheni zapysky TNU im. V. I. Vernadskoho. Seria: Derzhavne upravlinnia - Scientific notes of the Tavrichesky National University named after V.I. Vernadsky. Ser. State Administration. 6, 95–101 [in Ukrainian].
4. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia: Zakon Ukrainy vid 07.12. 1984 № 8073-Kh [Law of Ukraine Code of Ukraine on Administrative Offenses from December 07 1984, № 8073 -VR]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> [in Ukrainian].
5. Kryminalnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 05.04.2001 № 2341-III. [Law of Ukraine Criminal Code of Ukraine from April 05 2001, № 2341-III]. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua /laws/show/2341-14> [in Ukrainian].

6. Landiuk V. R. (2020) Kryminalno-pravova kharakterystyka pereshkodzhannia diialnosti narodnoho deputata Ukrainy ta deputata mistsevoi rady [Criminal legal characteristics of obstructing the activities of a People's Deputy of Ukraine and a deputy of a local council] Candidate's thesis. Kyiv: Natsionalna akademiia vnutrishnikh sprav. [in Ukrainian].

7. Veb-sait: «Yedynyi derzhavnyi reistr sudovykh sprav» [Website «Unified State Register of Court Cases»]. reyestr.court.gov.ua/Review/111816729#. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111816729#> [in Ukrainian].

8. Harantii diialnosti deputativ mistsevykh rad – opytuvannia vid profilnoho parlamentskoho komitetu : Detsentralizatsiia. [Guarantees of the activities of local council deputies – a survey from a specialized parliamentary committee: Decentralization.] Retrieved from <https://www.decentralization.ua/news/19109?page=12> [in Ukrainian].

9. Pro vnesennia zmin do Kodeksu Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia ta Kryminalnoho kodeksu Ukrainy shchodo posylennia vidpovidalnosti za nevykonannia zakonnykh vymoh ta pereshkodzhannia diialnosti narodnoho deputata Ukrainy, Rakhunkovoi palaty, deputata mistsevoi rady : Zakon Ukrainy vid 05 chervnia 2020 r. № 685-IX . [Law of Ukraine On Amendments to the Code of Ukraine on Administrative Offenses and the Criminal Code of Ukraine regarding the strengthening of liability for failure to comply with legal requirements and obstruction of the activities of a People's Deputy of Ukraine, the Accounting Chamber, and a deputy of a local council from June 05, 2020, № 685-IX]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685-20#Text> [in Ukrainian].

